

KARDINALOVA USKRSNA PORUKA

(Zagreb, 2007.)

1. Noć drame ljudskoga života

Ušavši u Veliki tjedan, ušli smo u slavlje koje traži prihvaćanje Božje istine. Ušli smo u one dane liturgijske godine koje u otajstvu vjere promatramo kao noć drame ljudskoga života u kojoj je pobijeđena smrt. Kada je nebeski Otac u svojoj neizrecivoj ljubavi naumio otvoriti vrata svoga Doma, odredio je da to bude jedna betlehemska noć, noć u kojoj je nebesko svjetlo pronašlo čovjekovo srce. A onoga petka kada su se ljudi – zarobljeni grijehom – htjeli osloboditi Božje blizine, pribijajući na križ Pravednika, zemlja je potamnjela. Tada se čula i najveća uvreda koju je čovjek mogao uputiti Bogu ljubavi: »Ako si Sin Božji, siđi s križa!« (Mt 27,40).

I danas se na našim životnim putovima čuje krik koji čovjeka osuđuje na nezadovoljstvo, neispunjenost, izgubljenost, razočaranost, iako ga neki – stojeći ispod križa – izvikuju kao pobjednički poklik: Neka siđe s križa, pa ćemo mu vjerovati! (usp. Mt 27,42). Tamu i mrak Velikoga petka i Velike subote osjećamo i danas, dodirujemo ih, probijamo se kroz njih kušajući bol koju čovjek sebi i drugima stvara svakoga dana, iako znamo da smo pozvani na radost i stvoreni za radost. Nažalost, toliki je broj ljudi prikovanih na križeve svijeta: na

križeve gladi i žeđi, na križeve nasilja, na križeve ovisnosti, na križeve laži...

2. U najsretnijoj zori čovječanstva rođen je novi svijet

Nestrpljivost ljudske ljubavi i nemirenje s tamom jednu je ženu tjerala na grob. Sve se događa u zoru uskrsnoga jutra, »još za mraka« (*Iv* 20,1). Toga je uskrsnog jutra sve započelo trkom, najprije Marije Magdalene, a zatim i dvojice učenika, Petra i »onoga kojega je Isus ljubio« (*Iv* 13,23). Marija predstavlja kršćansku zajednicu koja, željna života i ljubavi, ne može prihvatiti Učiteljevu smrt, ali ga traži na pogrešnome mjestu. I dvojica učenika predstavljaju zajednicu koja nije usvojila logiku umiranja.

No, toga jutra, »još za mraka«, nebo je zaigralo od radosti, jer je silnom mnoštvu ljudskih sinova i kćeri zauvijek omogućilo povratak u kuću Očevu. Bog se nije pomirio s odlaskom svoje djece iz Očeve kuće. On nas traži i u raljama posljednjeg neprijatelja života – u grozoti smrti. Širom je otvorio vrata neba, Doma koji jedini daje smisao života svakom čovjeku.

Svjetlo Kristova uskrsnuća obasjalo je sav stvoreni svijet, ali ponajprije ljude koji u teškom životnom hodu mogu vidjeti razvaljena vrata smrti i gledati put prema nebu koje ih očekuje. A život, i u boli ili – upravo u boli – nošen je nadom. Pobjednički krik smrti i pakla o mrtvome Isusu uzmiče, ostavljajući prostor pjesmi, zaljubljenosti u život koja počinje riječima: *Krist je uskrsnuo!*

Na grob stižu oni koji ljube Isusa. To je uvjet uskrsne vjere. Kao ljudi imamo oči kojima je moguće proniknuti znakove života, ali one

nisu posvemašnje jamstvo da ćemo dohvatiti puninu značenja onoga što se događa. U susretu s tragovima smrti Bog nas vodi onkraj smrti, objavljujući da Isusov grob nije mjesto završetka života, već naprotiv mjesto susreta Gospodara života s čovječanstvom.

3. Uvjet uskrsne vjere

Naš Bog jest Bog koji daruje radost i nadu, no na nama je da ih prihvatimo. Nije teško vjerovati u Boga koji s nama dijeli naše boli, ali teže je s njime dijeliti radost, jer ona nas obvezuje da gledamo dalje, da podignemo pogled i da ne ostanemo zatvoreni u sebe. On je u našim očima zapalio iskru koja omogućuje promatranje svijeta njegovim pogledom i življenje u njegovu otajstvu. To ima svoje duboke praktične posljedice.

Kao Crkva, zajednica smo uskrsnulih koji u vjeri grade novi svijet pun solidarnosti, nasuprot obeshrabrenosti izazvanoj sebičnošću. Na taj način i mi uzlazimo na križ sebedarne ljubavi. Slaviti Vazam, vazmenovati, znači ljubiti. Uskrs tom ljubavlju daje križevima smisao. Nažalost, ne uspijevamo uvijek živjeti Vazam na takav način da u djelo provodimo ljubav kojom nas Bog ljubi.

Krista možemo naći samo u vrtu života, na svadbi s onima koji su prihvatili navještaj blaženstava, osobito sa siromašnima. Točno je da nas prate tmine, ne samo glede naših pitanja i dvojba, nego i u zaslijepljenosti koja nudi svijet bez Boga. Kao kršćani pozvani smo svima darovati život u izobilju kako bi pečat smrti koji nas obilježuje mogao biti preobražen u zajedništvo ljudi koji sudjeluju u slavi

Uskrsloga. Uskrsli Isus je dohvatljiv samo u osobnome susretu i prihvaćanju Božje riječi.

4. U bujici riječi istina je sve manje poštivana

Mentalitet svijeta u kojemu živimo nastoji iskoristiti sve prilike da bi poticao potrošivost, istrošenost i banaliziranje istine. Ideolozi potrošivosti ne žele dopustiti da Kristov vazam pomogne ljudima uskrsnuti iz njihove okovanosti; njima smeta prisutnost lica koje zrači istinskom srećom, jednostavnošću i čistoćom srca onih koji vole i koji su voljeni.

Uskrs je novost u kojoj ljubav nije mogla završiti smrću. Srce Kristovih vjernika obdareno je očima uskrsnuća. Zato ne dopuštaju da ih zagluše povici koji govore da Boga nema, ili smijeh koji traži da on siđe s križa. A ritam takvih povika u dragoj nam domovini Hrvatskoj nekako se pojačava. Kao Crkva nalazimo se između dvije zbilje: velikih riječi pohvala i očekivanja, riječi koje poteškoće lako pretaču u strah i malodušnost, te gromoglasnih neslaganja i ideologije kojoj nije u središtu istina. U buci se ne čuje bitno, potiče se kultura laži koja bježi od zahtjevnosti šutnje. Krist je predan mučiteljima nakon što je vika ispunila uši neistinom. A Uskrs se dogodio daleko od mnoštva i daleko od zaglušujućih povika, gdje je moguće poljuljati stajališta slabih.

Danas, kada je u bujici riječi istina sve manje poštivana, a čovjek sve više izložen olakom blaćenju, smišljenim podmetanjima i proizvoljnim optužbama, potrebno je gajiti kulturu šutnje, što ne znači povlačenje u samodopadnost svojih sigurnosti, naprotiv potrebno je progovarati šutnjom koja ima plodove uskrsnuća. Šutnja je u danom

trenutku glasnija od suprotstavljanja riječima. Šutnja je prostor u kojem progovara Božja riječ. Kršćani su pozvani živjeti iz te šutnje slušajući Riječ i ne dati se uvući u zamke laži koja teži razgrađivati niti šutljivoga govora o ljubavi. A danas se više protiv života, protiv braka, protiv obitelji, protiv istine koju je objavio Krist. Hoćemo li imati dovoljno snage da kršćanskom šutnjom budemo glasniji i da od Duha Svetoga izmolimo pravu, hrabru i odgovornu riječ koja budi na život? Valja pohitati na Kristov grob »još za mraka«...

U kulturi koja je u trajnome previranju i promjenama, s obilježjima traženja pravâ, usredotočenih na nezavisnost pojedinačnih prohtjeva, na težini dobiva ono što se čuje, ono što je neposredno i spontano. Govori se o potrebi za promjenama u svakome segmentu života, od političkoga do obiteljskoga i osobnoga. Privatizacija na taj način nije samo u području gospodarstva, nego je zahvatila kulturološko biće u kojemu se izražava vjera. Loši postupci kojih smo svjesni u odnosu na materijalno vlasništvo još su vidljiviji u odnosu na ljudsku osobu. Iz nastojanja da se život »privatizira«, da se brzo potroše emocije, lako se rađa iskorištavanje drugih ljudi radi vlastitoga zadovoljstva. To je gnijezdo podmićivanja i podmitljivosti, nepoštovanja dobra drugih na svim razinama, olakoga prodavanja najvećih životnih dragocjenosti. To stvara nepovjerenje u čovjeka, oslabljuje zajedništvo i sprečava snagu pripadnosti, i crkvene i nacionalne, kao i upućenosti na vrhunaravno. A Uskrs progovara o nemogućnosti zemaljskoga da zatvori život i da utemelji konačni smisao ljudskoga života.

5. Kršćanin je čovjek koji svetkuje dan Gospodnji

Predragi vjernici, kada se u društvu suočimo s poteškoćama, pokušajmo ih promatrati očima uskrsnuća; pokušajmo vidjeti na koji način te poteškoće imaju duboko teološke korijene. Neprihvatanje Boga gura društvo u stanje ravnodušnosti, sebičnosti, nepokretnosti i straha. To je noć u koju nije prodrila zora Uskrsa; to je noć koja nije prosvjetljena Kristovim vazmom. Zato nam valja pohitati »još za mraka« i čuti objavu da je Isus Krist živ i prisutan.

Poštovanje osobe, uzajamno povjerenje, odgovorna sloboda, dijalog i suradnja, ljubav i mir... uskrsnoga su jutra stavljeni na dar čovjeku kako bi imali svoj protudar u našoj pažnji prema slabima, napadnutima, nezaštićenima, siromašnima i starijima. Uskrs ne dopušta zatvaranje u sebe. Uskrs nas poziva da se vjernički zauzimamo u društvenome tkivu, kako na župnoj, tako i na općoj razini koja tvori naše hrvatsko društvo.

Uskrs je u dnu svakoga našeg euharistijskog slavlja. I ne samo slavlja, nego euharistijskoga življenja. Zato u svojoj postsinodskoj pobudnici *Sacramentum caritatis* papa Benedikt XVI. piše: »Vjernici su odmah shvatili koliko euharistijsko slavlje duboko utječe na stil njihova života. Sveti Ignacije Antiohijski izrazio je tu istinu govoreći o kršćanima kao o onima 'koji su prispjeli k novoj nadi' te ih je opisivao kao one koji žive 'u skladu s nedjeljom' (*iuxta dominicam viventes*)« (*Sacramentum caritatis*, 72). Uskrsnik, čovjek koji živi zbilju Kristove pobjede nad smrću, jest čovjek koji svetkuje dan Gospodnji, ali koji ga svetkuje nedjeljnim načinom življenja.

Gospodin Isus, raspeti i uskrsnuli, neka sve vas, dragi Kristovi vjernici, obdari snagom nove nade, ljubavlju i radošću Duha Svetoga kako biste u svojoj sredini, a posebno u svojim obiteljima, svjedočili novi svijet rođen u najsretnijoj zori čovječanstva. Otvorimo se vjeri i znakovima prepoznate Isusove blizine.